

WAAROM ZIJN MEIDEN IN DE TECHNIEK ZO BELANGRIJK?

Belle Dijkstra: BouwVrouw, docent BWI en rolmodel

Docente Belle Dijkstra was zo'n vier jaar geleden helemaal klaar met het onderwijs. Ze maakte de verrassende overstap naar de bouw en ging werken bij een aannemer. "Vooral het afwisselende werk bij Restauratie sprak me erg aan, maar ook Service en Onderhoud. Ik leerde heel veel in de praktijk bij die aannemer en haalde er veel voldoening uit. Toen mijn huidige leidinggevende van csg Bogerman Vakcollege mij via LinkedIn benaderde en vroeg of ik docent BWI wilde worden, heb ik die handschoenen opgepakt. Nu kan ik mijn twee passies, onderwijs en bouw, combineren."

Als 'bouwvrouw' is Belle op school een rolmodel. Zij stimuleert meiden alleen al door haar aanwezigheid om ook voor techniek te kiezen. "Ik laat ongemerkt zien dat je als vrouw in de techniek gewoon jezelf mag blijven en je bepaald niet 'mannelijk' hoeft te gaan gedragen. Door kleine dingen zoals dames werkkleding en werkschoenen met een roze accent die ik draag. Daarnaast probeer ik het voor meiden ook gezellig te maken, door bijvoorbeeld te zorgen dat vriendinnen bij elkaar in de groep blijven. Gezelligheid is heel bepalend bij meiden in de keuzes die ze maken."

Bij het Vakcollege van csg Bogerman in Sneek maken alle eerstejaars leerlingen kennis met de vijf hier aangeboden beroepsgerichte profielen, waaronder BWI en PIE. Dat doen ze in de vorm van een carrousel, waarbij ze gedurende cycli van drie weken twee uur per week telkens één van de profielen volgen. Later in het schooljaar wordt deze cyclus van telkens drie weken herhaald. Bij aanmelding kiezen de leerlingen van het Vakcollege voor Techniek & Vakmanschap

(T&V) of voor Mens & Dienstverleners (M&D). Tijdens de carrousel maken ze daarnaast kennis met de overige profielen.

Talentstroom

Een ander middel om leerlingen in contact te brengen met techniek op Bogerman, is de zogenoemde Talentstroom. Leerlingen kunnen kiezen uit in totaal tien Talentstromen, waaronder kunst, muziek, sport, drama en techniek. "Het leuke is dat de eerste- en tweedejaars leerlingen van alle niveaus van Bogerman hieraan deel kunnen nemen", legt Belle uit. "Van vmbo tot havo en vwo. Deze extra lessen en excursies zijn op dinsdagmiddag. Het zijn wel uren buiten het reguliere lesprogramma en een leerling moet er dus bewust voor kiezen."

Tijdens het interview komt Skye (13), de oudste dochter van Belle, ook even in beeld. Zij wilde graag kapster worden en had dus gekozen voor M&D. Ze vertelt dat ze vorig jaar heeft deelgenomen aan de technieklessen van Talentstroom en tijdens Girlsday

heeft leren lassen. "Ik vind techniek vooral heel leuk omdat je iets met je handen kunt maken. Je begint met niets en dan heb je aan het eind gewoon helemaal zelf een lamp of een boot gemaakt! Mijn vriendin ging het ook doen en dat maakte het extra leuk."

Waren het vorig schooljaar twee meiden, dit jaar hebben er al vijf meiden gekozen voor T&V. Een toename van 150% dus. Ook Belles dochter is in het tweede leerjaar, net als haar vriendin, overgestapt naar T&V.

Girlsday en vrouwelijke werkkleding

Om meiden te stimuleren voor techniek te kiezen, doet Belle nog veel meer. "Vorig jaar heb ik een Girlsday georganiseerd. Voor de landelijke organisatie was ik te laat, dus ben ik zelf bedrijven gaan zoeken en daar een aantal vrouwelijke werknemers van uitgenodigd om een workshop te verzorgen.

Daarnaast waren er bij de speeddates vrouwelijke rolmodellen die werkzaam zijn in de techniek. Zij konden enthousiast over hun vak vertellen en alle vragen van de meiden beantwoorden. Ik had geen idee hoeveel meiden zich hiervoor op zouden geven, maar tot mijn grote verrassing waren het er veertig. Vijftien van hen kozen voor de workshop lassen op een scheepswerf. Veel meiden hadden zich met z'n tweeën opgegeven en wilden ook graag samen de activiteiten doen. Daar houden we dan gewoon rekening mee. Vriendinnen zijn heel belangrijk voor meiden van deze leeftijd."

Een ander aspect waar Belle aandacht voor heeft is de werkkleding. "In de bovenbouw krijgen de leerlingen drie uur achterelkaar techniek. Daar zit natuurlijk een pauze in. Als ze dan in 'gewone' werkkleding de kantine in moeten, kunnen meiden zich opgelaten voelen. Het zou mooi zijn als meiden wat meer vrouwelijke werkkleding zouden kunnen dragen op school, maar die is nogal prijzig helaas. Dat soort kleine dingen kunnen meiden wel net dat laatste zetje geven. Zelf loop ik ook in deze stretch dames werkkleding, omdat ik me er fijner in voel. Ik denk wel dat ik een rolmodel ben, ja."

Veel mogelijk dankzij STO

Dat Belle al die verschillende dingen kan doen voor de leerlingen heeft ze voor een groot deel te danken aan STO-gelden. "Onze afdelingsleider en tevens projectleider STO Súdwest-Fryslân, Herjan Reuten, geeft mijn collega's en mij veel ruimte om te experimenteren. Het is heel fijn dat we onze creativiteit op deze manier kunnen inzetten hier op school. Een van de redenen dat ik ben afgehaakt als leerkracht in het basisonderwijs, was dat ik sneller en meer onderwijsontwikkeling wilde doorvoeren. Daar kreeg ik in het po onvoldoende ruimte voor."

Naast bovengenoemde voordelen is Belle ook heel blij dat materialen en andere middelen die zij en haar

collega's nodig hebben voor hun projecten (deels) bekostigd kunnen worden met de gelden vanuit de STO-regio. Enkele voorbeelden van projecten om leerlingen te enthousiasmeren voor techniek zijn: de ontwikkeling van het VAKLAB en van de Ontwerp Studio, een lunch bij de Girlsday, samenwerking met scholen in de regio en met Technolab Súdwest-Fryslân.

Techniek geen doel op zich

Dit schooljaar zitten er bij BWI op Vakschool Bogerman in leerjaar 2 vijf, leerjaar 3 drie en leerjaar 4 vier meiden. Afgelopen jaar hebben we de Ontwerp Studio geopend op school voor de 'zachte kant' van BWI. "Dat trekt wel meer meiden dan jongens", moet Belle bekennen. "Maar ik wijs alle leerlingen er ook op dat techniek in wezen overal aanwezig is. Ook als je bijvoorbeeld in de zorg gaat werken, heb je met veel apparaten te maken. Dan is het hartstikke handig als je op school op z'n minst iets hebt geleerd van techniek. Want hoe fijn is het als je zelf een kleine reparatie kunt verrichten aan een defect apparaat dat je dagelijks gebruikt in je werk?! Zo wordt techniek een middel en geen doel op zich."

Waarom zijn meiden in techniek eigenlijk zo belangrijk?

"Om te beginnen om het enorme tekort aan arbeidskrachten in de techniek op te heffen", betoogt Belle. "Met de energietransitie zijn heel veel goed opgeleide technici nodig. Daarnaast ben ik er van overtuigd dat vrouwen een hele mooie bijdrage kunnen leveren doordat ze over het algemeen meer oog voor detail hebben, hun fijne motoriek beter is ontwikkeld en ze met aandacht en zorg kunnen werken. Het wordt hoog tijd dat de beeldvorming rond techniek verandert: dat doen we bijvoorbeeld met vrouwelijke rolmodellen. Maar ook door de standaard uitspraak 'ik ben niet zo technisch' te pareren met 'je kunt dingen ook gewoon leren'. Ons

volgende doel voor dit jaar is om ouders meer te betrekken bij ons techniekonderwijs. Misschien gaan we wel moeders uitnodigen om zelf te komen ervaren wat hun kinderen hier in het technieklokaal doen

en maken, en hoe leuk ze dat vinden. Een positieve beeldvorming over techniek krijg je misschien nog wel het beste door zelf ervaringen op te doen. Leren door doen!"

